

АРХИТЕКТУРНО ПРОУЧВАНЕ И ПРОЕКТИРАНЕ

арх.Никола Симеонов Николов

гр.Бургас ул."Дебелт"№11 GSM 0899- 804-781

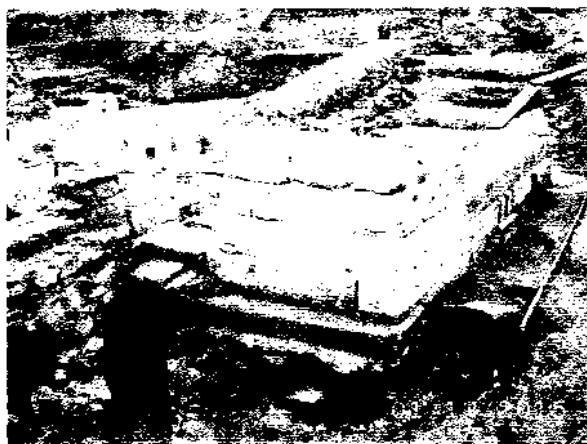
Диплома серия СУ, №03291 от 16.06.1970 година УАСГ София
Камера на архитектите в България Регистрационен № 00762

Удостоверение №09-00-0237/12.01.2.12 год за вписване в
публичния регистър по чл.165 от Закона за културното наследство

Обект: Аварийна консервация, експониране и социализация на
археологически структури в югоизточния ъгъл на античната
баня в археологическия обект Късноантична и средновековна
крепост „Акве Калиде – Тернополис“ в поземлени имоти по КК
на кв.Ветрен, община Бургас, Бургаска област

Инвеститор: Регионален исторически музей гр.Бургас

Договор: от 22.01.2015 година

Част : Безопасност и Здраве

Фаза : Технически проект

„КОСТОВ И СИМЕОНОВ“	
СТРОИТЕЛНА ФИРМА	
ЛИЦЕНЗ АК-000034 от 19.08.2014	
ПРОЕКТЪТ ОТГОВАРЯ НА СРЕДНОВЕКОВНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОИТЕЛНИТЕ	
Дата:	03/02/2016

Проектант : арх.Никола Симеонов Николов

Диплома Сер.03291, 16.06/1970 год. УАСГ-София

Email: nik sim_nik@abv.bg GSM- 0899-804-781

СЪГЛАСУВАЛИ:	
Арх.: арх.Н.Николов.....	
Констр.: инж.Ш.Черногорев.....	
Ел.: инж. Д.Чиликов.....	
Св.:.....	
Технология: арх.Н.Николов.....	

гр.Бургас 03 февруари 2016 година

ПОДПИС	КОМПЕТЕНТНОСТ
НАВ	НИКОЛАЙ С. НИКОЛОВ
03.02.2016	№ 00762

**Консервация на архитектурни културни ценности на обект
„Късноантична и средновековна крепост Акве Калиде -
Термополис“ - Бургаски минерални бани, кв. Ветрен
гр. Бургас II-ри етап**

I. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЕКТА

Продължението на Програмата за аварийна консервация на обект „Късноантична и средновековна крепост „Акке Калиде -Термополис“, кв. Ветрен, гр. Бургас, реализирана през лятото на 2015 година във връзка с последните разкрития от археологическия сезон 2015 г. и Решението на Експертна комисия /Протокол № 13.10.2015 г./ на МК в тази част на археологическия комплекс за завършено проучване и освобождаване на подобекти за КРР.

1. Разположение и статут

„Късноантична и средновековна крепост „Акке калиде – Термополис“ е разположена в УПИ I в кв.7, кв. Ветрен, Ощина Бургас.

Същата има статут „национално значение“ единствено по чл.146 ал.3 он ЗКН.

Описание на обектите:

През втория етап следва да бъдат продължени и осъществени КРР на следните археологически структури:

1. Запечатка и консервация на Западната страна на Източния ранновизантийски корпус на банята -запечатка и консервация на западната страна на Източния ранновизантийски корпус между кв. А 4 до А 10.

2. Консервация и монтаж по Източната страна на Източния ранновизантийския корпус на останките от античните и късноантичните водопроводи

В кв. №С 5, С 6, С 7 ще се възстановят останките от антични и късноантични водопроводи № 1-4.

3. Средновековен зид от западната и южната страна на Източния ранновизантийски корпус – южен край на кв. № А 5, -А 5, -В 5.

4. Стена от източния корпус на турската баня под пасарелката - В 4, -В 5 и -В 6.

5. Басейн /фригидариум/

6. Нова конструктивна стена от северната страна на басейна за укрепване на водното съоръжение

7. Малкият ранновизантийски басейн /кв. А 3/

8. Част от басейна /од турската баня и източно от нея) – кв. –В 3.

9. Ранновизантийски зид между турската баня и аподитериума /-А 3, А 3/

10. Канал и пространството около него между банята и аподитериума в /-А 2, -В 1-2/

11. Аподитериум – частична възстановка по източната стена / 2, С 3, С 4/

12. Консервация на водоснабдителни канали /в. А 5, А 4, -А 3/

13. Носещ конструктивен зид - западна стена на централния корпус на ранновизантийската баня /D 1/ -D 2/и каменно подово ниво –Е 1, -Е 2.

14. Конструктивно укрепване на южния профил на археологическия изкоп, южно от югоизточния аподитериум.

II. СОЦИАЛИЗАЦИЯ И ЕКСПОНИРАНЕ

Изцяло нов момент е организирането на социализация и експониране на археологическите разкрития.

1. Предвижда се подход за посетители, който да е с пряк достъп до аподитериума, източния корпус на ранновизантийската баня, басейните. Така става възможно посетителите /туристите/ да са в състояние да се потопят директно в археологическата среда /основно сред структури от II и IV в./.

- Подходът минава над археологическите разкрития и между тях и позволява слизание сред археологическите структури.
- Подхода да започва от турската баня и над античния басейн.
- Изпълнението му не нарушава разкритията и се съгласува с археологическия екип.

2. С цел повишаване атрактивността на обекта да се монтира декоративно-художествено осветление.

3. Осигурява се възможности за отдих на посетителите директно сред археологическите структури. Предвидено е изграждането на осмоъгълна беседка тип "Екзотик" откъдето се разкрива визуален поглед към разкритите археологически структури

4. Рекламно вертикално пано-преграда.

- Ще се изпълни на северната част на фригидариума и южно и източно пред грозната фасада на съвременната помпа.

2.1. Югоизточен аподитериум

Формира югоизточното крило на банята.

Проучен изцяло през лятото на 2012 г. Той има размери: 9.00 x 9.80 м. Подовото му ниво е дълбоко вкопано чрез изсичане на основната (материковата) скала на дълбочина до 0.80 м. Част от стените са запазени до третия ред. Изграждан е на няколко етапа.

2.2. Част от източния корпус на ранновизантийската баня

Определя основните параметри на банята от изток през ранновизантийския /късноантичния/ и през следващите периоди.

Проучен е в сериозна дължина, но сложността на обекта изисква постъпателно изпълнение на КРР. Предвид възможностите за туристическо експониране поне на част от археологическите структури, аварийната консервация е съсредоточена източно пред корпуса и доколкото е възможно в разрушенията от пробива, извършен при водоснабдяването на град Бургас от началото на XX в.

2.3. Част от басейна

При решаване на проблема с водата басейнът ще бъде включен в общата схема за КРР. По този начин ще бъде обособено едно цяло пространство източно пред турската баня и южно пред съвременния каптаж.

Басейнът не е изцяло разкрит. Има следните размери: дължина /неокончателна/ юг – север от 6.50 м, като северната му част остава в обсега на санитарната зона на каптаж Б-176, Б-191. Ширината е от 6.20. Поради бликащата вода не е окончателно изчерпан и това трябва да бъде извършено в хода на консервационните дейности. Разкрити са няколко стъпала, тухлен цокъл, както и декоративна украса с мрамор.

2. Характеристика на градежите

От предвидените подобекти за КРР с изключение на по-ранно разкрития източен корпус и бързо ерозиращия поради водата басейн, останалите подобекти са в добро състояние, спрямо момента на разкриването им.

3.1. Аподитериумът се отнася към най-мощният импозантен градеж на банята. Изпълнен е от големи обработвани каменни блокове от местен камък. Те са запазени в три реда височина върху цокъл (субструкция), която достига до 1.60 м. Изпълнени са в равни редове с височина от х 0.55 м. Блоковете дори достигат дължина до 2.80 м. Те имат дебелина до 0.55 м. Спайката е от бял хоросан с малко примеси от много ситно счукана тухла. Пясъкът в хоросановия разтвор е чист. Отвън фугите са обилно обмазани.

3.2. Суперструкцията е с параметри: дебелина -1.55 м, запазена височина до 2.20 м. Изградена е в смесена зидария (*opus mixtum*) от добре обработени андезитни блокове със средни размери 0.20 x 0.40 м, подравнителен пояс от 4 реда тухли с размери: 34 x 34 x 5 см. Общата дебелина (височина) на тухления пояс възлиза на 0.40 м. Тухленият пояс се развива на височина от 1.40 м от най-ниската точка на суперструкцията, като под него са оформени 7 (седем) реда каменни блокове, на места подравнявани с единични цели или фрагментирани тухли. По цялата дължина суперструкцията са разположени квадратни гнезда за греди. В каменния пояс на стената се наблюдават преизползвани архитектурни детайли. Спайката е от белезникав розов варов разтвор, примесен със сив пясък, тухлена фракция и вероятно и шамот. В каменния пояс фугите между камъните са обмазани декоративно с по-голямо количество варов разтвор от нужното за фугиране, придавайки на стената рустициращ ефект.

Суперструкцията стъпва върху масивен каменен цокъл от ломен камък и единични, преизползвани обработени квадрати, и е обилно полят с розов варов разтвор, идентичен на този, използван при суперструкцията. Дебелината на цокъла възлиза на 3.75 м.

4. Състояние и патологии

Проблемите по археологическите структури в базилисата и термите могат да бъдат обобщени като:

- изветряне на фугите и започнало обрушване на зидовете;
- растителност, едноклетъчни и водорасли частично по зидовете;
- корона на зидовете от суперструкцията на много места е обрушена и компроментирана и се налага нейното хпезиждане.
- античните водопроводи трябва да бъде внимателно демонтиран, почистен, консервиран и подготвен за връщане на място.

5. Етапи на изпълнение

първи етап: Организиране на временна база за работещите на обекта, електро и водно захранване, складиране на материали, санитарен възел и охрана. Подготовка на работните участъци.

втори етап: Почистване на аподитериума и зидовете от суперструкцията. Геодезическо заснемане и демонтаж на водопроводи.

трети етап: КРР по двата подобекта – укрепване, подбиване на зидове, възстановяване на каменен и тухлен градеж, префугиране, запечатка и полагане на сигнираща фуга..

четвърти етап: Почистване и предаване на обекта.

Разделянето на етапи е условно, защото има застъпвания и технологични прекъсвания на работата. Операциите по почистване ще се съвместяват с изхвърляне на растителни и строителни отпадъци.

Възможно е едновременно изпълнение на някои от етапите.

Всеки етап започва след преглед на мероприятията по ЗБУТ и инструктаж на работниците.

6. Организационен план

6.1. Ограничения

Статутът на обекта налага специфична организация на изпълнение на КРР. Предвижда се изпълнението да се извършва едновременно на подобектите, като *подготвителните работи се извършат в кратко време.*

Изпълнителят ще сигнализира и обезопаси подобектите, така че да не се пречи на нормалната работа на археолозите и строителите на съседните обекти.

Предвидените организационни схеми трябва да се спазват стриктно или да се актуализират своевременно, което е задължение по чл. 11, т. 3 от Наредба № 2.

Изпълняващите функции на координатор /КБЗ/ за етапа на изпълнение или техническият ръководител, е ангажиран лично с всички функции, предвидени в Наредба № 2 за ЗБУТ. Тези функции трябва да се конкретизират в договор и длъжностна характеристика.

По време на изпълнение на реставрационните работи ще се създаде специфична организация за сигнализиране и ограничаване на достъпа до всеки от работните участъци. При работа на част от подобектите ще се изпълни временна

ограда, при други ще се изпълнят временни ограждения с ограничителни ленти и предупредителни табели.

Естеството на извършваните работи на открито, предполага прекъсвания в периодите на неблагоприятни за дейности по КРР климатични условия. Извършването на земни работи - изкопи, насипи е препоръчително да се извършат в сухо време.

6.2. Подготовка на площадката

За подготовка на работната площадка е отделен период от три дни. Премества се временно електро и водно захранване, санитарни възли (химическа тоалетна). Организация на складово стопанство с минимални количества материали и инвентар, помещения за работниците и ръководния технически състав.

Временният обект ще бъде разположен извън територията на обекта – в близост до паркинга, като **не се предвижда продължителен престой на транспортни средства и механизация.**

Уточняване на временни депа за земни маси и отпадъци и места за извозване на отпадъците. По време на подготвителния период ще се монтират и всички необходими знаци и табели съгласно ПБЗ, както и ще се обезопасят по подходящ начин работните площадки.

Ще се сигнализира с подходящи средства за наличието на строителен обект.

Ще се подготвят подходите към отделните подобекти.

6.3. Ръководен екип

При изпълнение на аварийните КРР следва да се използва квалифициран технически и изпълнителски състав, отговарящ на категорията на обекта /недвижима културна ценност «от национално значение»/.

6.4. Класифициране на опасностите

Уврежданията, които биха могли да настъпят при изпълнение на СМР и КРР, в съответствие с оценките на риска, ще произхождат от:

- а) затрупване от земни маси
- б) падане от височина
- б) удар от падащи предмети
- в) неправилно стъпване и удряне
- г) поражение от ел. ток
- д) пресилване
- е) други опасности.

6.5. Общи мерки за предотвратяване на опасностите

Техническото ръководство е длъжно да организира ограждането и обезопасяването на опасни места, с приоритет отразените в ПБЗ от техническия проект, със съответните параметри и ограждения. Работните участъци да се почистват редовно.

Складирането на строителните материали да става само на указаните за това места чрез съответно подреждане.

Разтоварването на обемисти и тежки товари да става под ръководството на техническия ръководител или на специално обучено лице.

При снабдяването на обектите с леснозапалими вещества, те се съхраняват до влагането им в съответствие с нормите за противопожарна защита.

Задължение на техническия ръководител на обекта е да не допуска до работа неинструктирани и необучени работници. Всеки работник и служител, преминал през инструктаж и обучение по техника на безопасност е длъжен да познава нормите и да се грижи за собствената си безопасност. Ползването на лични предпазни средства, работно облекло и противоотрови е задължително.

Всички работници са длъжни да познават и спазват наредбата за противопожарна защита.

Монтирането и демонтирането на работните скелета става от обучени и инструктирани работници. Изграждането се извършва отдолу нагоре, а демонтирането- отгоре надолу.

Задължително е ползването само на обезопасени скелета и проверени стълби. Гумирани ел. проводници се поставят на специални стойки с $H=2.50$ м с цел предпазването им от нараняване.

До работа с ел. инструменти да се допускат само обучени и инструктирани работници. За изправността и безопасността на ел. инструментите да отговаря специално определено техническо лице. Включването към ел. мрежата без ключове и контакти е забранено. След приключване на работния ден всички ел. инструменти задължително се изключват и прибират в приобектов склад. Преместването на ел. уреди да става само при изключено напрежение.

Преди началото на консервационно-реставрационните дейности задължително се предвижда инструктаж по техника на безопасност на труда и противопожарна опасност на работещите и се почиства опитен участък в присъствието на технолога.

При работа с разтворители се използват лични предпазни средства, вкл. за работа на височина и не се пуши.

Почистването се извършва от квалифициран екип – опитни работници. Не се предвижда използването на химически препарати – детергенти, киселини и пр.

6.6. Инструкции за безопасна работа

За изпълнение на всеки вид работа, свързан с опасностите, установени с оценката на риска, координаторът ще изисква писмени инструкции по безопасност и здраве.

Копие от всяка инструкция ще се поставя на видно място в обсега на работния участък /подобект/.

Инструкциите се актуализират при всяка промяна и съдържат датите, на които са променени и утвърдени. Съдържанието на инструкциите по безопасност и здраве е указано в чл. 19 /1/ от Наредба № 2.

6.7. Строителен ситуационен план

Строителният ситуационен план като част от ПБЗ е извадка от общия ситуационен план за обекта, в съответствие с изискванията и определенията в Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

Настоящият ПБЗ са разработени на основата на строителния ситуационен план, изискван по чл. 10, т.2 от Наредба № 2 за минималните изисквания за ЗБУТ при извършване на СМР.

6.8. Предотвратяване и ликвидиране на пожари и аварии, и евакуация на работещите и намиращите се на строителната площадка

Тази точка е разработена съгласно Глава Първа, Раздел V „Пожарна и аварийна безопасност“ на Наредба № 2/22.03.2004 г.

На площадката не се предвижда склад за пожароопасни и леснозапалими материали. Специализираните групи, които ще работят с такива, ще бъдат писмено предупредени да носят заедно с материалите предупредителни табели и да ги поставят на необходимите места. След приключване на работното време да не оставят на строежа под никакъв предлог пожароопасни материали.

Координаторът по безопасност и здраве ще бъде отговорен да изисква и постоянно да наблюдава и проверява за:

а) на определено място на строителната площадка се монтира табела /чл. 65/2/ от Наредба № 2/ с информация за:

- телефонния номер на службата за Пожарна и аварийна безопасност /ПАБ/;

- адрес и тел. номер на медицинската служба;

- адрес и тел. номер на спасителната служба.

б/ противопожарно табло, оборудвано с подръчни уреди и съоръжения, които се зачисляват на лица отговорни за ПАБ. До тях се осигурява непрекъснат достъп, като на подходите към таблото се забранява складирането на материали. Уредите и съоръженията е забранено да се използват за производствени и други нужди. Разположението на таблото е показано на Строителния ситуационен план.

в/ строителят трябва да изработи и утвърди инструкции за:

- безопасно извършване на огневи и други пожарни дейности;
- места за тютюнопушене;
- пожаробезопасно използване на електрически уреди;
- осигуряване на пожарна безопасност извън работно време;
- назначи нещатна пожарозащитна комисия.

За осигуряване на ПАБ стриктно да се спазват предписанията на чл. 65+75 на Наредба № 2. Всички означения за ПАБ да са съгласно Приложение № 2-6 на Наредба № 4 от 02.08.1995 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана.

6.9. Места със специфични рискове

- работа по и около скелета;
- придвижване и работа край отвори;
- работа в основите и около контура на изкопи и насипи;
- работа с преносими стълби;
- монтажни и демонтажни работи на скелета и други съоръжения;
- работа със специални смеси и разтвори при извършване на реставрационно- консервационни работи.

Риск от падане от височина и начини на предотвратяване.

Осигуряване на защита от падане още на фаза организация е един от най- ефективните начини за елиминиране и контрол на този риск. При планиране на мерките за защита от падане е необходимо приоритетно да се залагат мерки, елиминиращи риска при източника на възникването му.

Специално внимание при КРР и СМР трябва да се обърне на риска от падане от височина в резултат от загуба на равновесие, дължащо се на подхлъзване, прилошаване, удар от падащи или движещи се, или недобре закрепени предмети и съоръжения. В тази връзка мерките за защита от падащи предмети трябва да се прилагат успоредно с мерките за защита срещу падане от височина и да се съобразяват с тях.

6.10. Транспортни работи

Доставката на материалите ще става при предварително уточнен график

за доставка и влягане.

Външният транспорт, обхваща доставката и/или извозване на строителни материали, растителни отпадъци, елементи, заготовки и ще се осъществи, както следва:

- за земни маси – самосвал;
- за материали – камиони;
- за строителни отпадъци- контейнеровози и/или самосвал;
- за растителни отпадъци – самосвал.

Вътрешният транспорт, вертикален и хоризонтален, ще се осъществи с помощта на подеменник или автокран, ръчни колички и др..

Работна сила и И.Т.Р.

Броят на работниците, заети в строителството се определя въз основа на обема на строителните работи, нормите за извършване на СМР и КРР.

Изпълнителят осигурява транспорта на работниците до обекта.

На обекта ще се докарва вода, а при необходимост и храна. Ще се организират временна умивалня и тоалетни за работниците.

Здравен пункт - ще се ползва най-близкия до обекта. Във фургона за техническото ръководство ще се оборудва аптечка за първа помощ.

6.11. Строителни машини, механизация, инсталации и инструменти, подлежащи на контрол - строителни скелета и стълби, , камиони и самосвали, временни електропроводи по площадката, ръчни механизирани инструменти.

6.11.1. Правила от общ характер

Да не се извършва КРР без спазване на указанията на проектанта в който се съдържат основните решения по безопасност на труда и противопожарна охрана.

Изпълнителят е длъжен да осигури безопасно изпълнение на работите по работните места, които трябва да бъдат обезопасени с необходимите предпазни устройства и приспособления.

Строителните машини, механизация, инструменти и инвентар трябва да съответстват на характера на извършваната работа и да се пускат за работа само когато са приведени в пълна изправност от правоспособни лица.

а/ товаренето, транспортирането, разтоварването, монтажът и демонтажът на строителните машини и механизация се извършват под ръководството на определено от строителя лице при взети мерки за безопасност;

б/ опасните зони около строителните машини се означават в съответствие с инструкциите за експлоатация.

Работниците, които обслужват и управляват машините трябва да бъдат снабдени с инструкции, съдържащи изискванията по техника на безопасност на труда, указания за управление на машините, правила за пределно натоварване. На самата машина или в зоната на действие трябва да се поставят надписи по техника на безопасността. Машинистът е длъжен да сигнализира преди пускане на машината в действие.

Ел. кабелите трябва да бъдат инсталирани на подходяща височина от квалифицирани работници, да бъдат добре заземени и обезопасени. Опазването и поддържането им в много добро състояние трябва да бъде постоянно задължение на всеки машинист.

На обекта на видно място трябва да има противопожарно табло със ръчна помпа, вода, кирка и лопата.

На видно и лесно достъпно място /във фургона на техн. Ръководител/ да има аптечка с всички необходими медикаменти за даване на първа помощ и превързочни материали

6.11.2. Правила при изпълнение на КРР

Не се допуска извършването на КРР на работни места, намиращи се едно под друго, ако между тях няма необходимите предпазни съоръжения.

Не се допуска изпълнението на КРР на височина по начин, неосигуряващ противопадане от височина на лица и предмети.

Не се допуска изпълнението чрез подхвърляне.

Строителните работи да се извършват само след предаване на строителната площадка, изместени и обезвредени скрити и открити инсталации и съоръжения.

Товаро-разтоварните работи и временното складиране и съхранение на материали, изделия, оборудване и др. се извършва така, че да са осигурени срещу изместване, преобръщане, падане.

Проходите за преминаването на хора между разтоварените товари са с ширина не по-малка от 1 м.

Настоящите основни изисквания по охрана на труда обхващат най-характерните специфични особености при работа, без да изчерпват изцяло всички задължения, предвидени в трудовото законодателство и нормативните документи, изисквания и отговорности, за създаване на безопасни и здравословни условия на строителната площадка.

Съгласно проектната документация, не се предвижда третиране с опасни за здравето разтвори, независимо от това всеки вид работа да се извършва с препоръчаните ЛПС, а именно маска и ръкавици.

Ще се използват противопохови маски.

6.12. Отговорни длъжностни лица:

6.12.1. Координатор по БЗУТ;

6.12.2. Технически ръководител;

6.12.3. Ръководител на противопожарната комисия /от състава на изпълнителя/.

6.13. Места на съсредоточена работа

Определят се в съответствие със застъпванията в линейния календарен график и графиците за отделните подобекти и съгласуваните графици на специализираните бригади.

Преодоляването на натоварването е възможно като за това:

- в графика за изпълнение са заложили резерви и възможности за промяна на поредността без нарушаване на технологичните изисквания;
- възможно е пренасочване на работна сила в случай на забавяне;
- изпълнителят разполага с възможности да мобилизира допълнително висококвалифициран изпълнителски състав;
- ръководителите на отделните звена, съвместно с ръководителя на обекта и отговорника по БЗ ще изготвят ежедневен график за работа в точката на натоварване.

6.14. Нормативна уредба

6.14.1. КБЗ и техническият ръководител ще имат по всяко време при себе си най-необходимите за изпълнение на работата им нормативни актове като:

- Наредба № 07/8 от 20.12.2008 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарната охрана;
- Наредба № 2 за минималните изисквания за ЗБУТ при изпълнение на СМР;
- Наредба № 7 за минималните изисквания за ЗБУТ на работните места и при използване на работното оборудване;
- Наредба № 3 за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана;
- Наредба № 4 - за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана - Бюлетин по труда -1995 г.
- Наредба № 5 - за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска / ДВ бр. 47 / 1999 г./

- Противопожарни строително-технически норми.

6.14.2. Необходимо е да се спазват още и изискванията на:

- Закон за здравословни и безопасни условия на труд /ДВ, бр. 24 от 1997г./;
- Наредба № 6 за общите изисквания и задължения за осигуряване на безопасност при трудовата дейност /обн., ДВ, бр. 75 от 1996 г./;
- Наредба № 8 за обучението и повишаването на квалификацията по охраната на труда и противопожарната охрана /обн., ДВ, бр. 51 от 1982 г./;
- Наредба № 7 за вредните и тежките работи, забранени за извършване от жени /обн., ДВ, бр. 58 от 1993 г./;
- Наредба № 11 за специалното работно облекло и личните предпазни средства /обн., ДВ, бр.66 от 1993 г./;
- Правилник по безопасността на труда при товаро - разтоварните работи;
- Правилник за устройство на електрическите уредби /издание на ДИ „Техника“, С, 1980 г., публикуван в издание на МЕ; изм. и доп., публ. в БСА, кн.3 от 1982 г./;
- Правилник за техническата експлоатация на енергопотребителите /издание на МЕ и ДИЕК, 1981 г.; изм. и доп., 1984 г./;
- Правилник по безопасността на труда при експлоатацията на електрическите уредби и съоръжения /издание на Комитета по труда и социалното дело, 1986 г.; изм. и доп., Окръжно № 15.00.504 от 27.12.1988 г. на МИП и ЦС на БПС; Информационен бюлетин по труда на МТСГ, бр. 1 от 1992 г., бр. 3 от 1995 г. и бр. 9-10 от 1996 г./;
- Наредба № 31 за устройство и безопасна експлоатация на повдигателни съоръжения /ДВ, бр. 33 от 1981 г.; изм. и доп., бр. 49 от 1988 г./;
- Правилник по безопасността на труда за въздушни компресорни инсталации и уредби /издание на МТСГ, 1977 г.; изм. и доп., Информационен бюлетин по труда на МТСГ, бр. 8-9 от 1992 г./;
- Наредба № 28 за устройство и безопасна експлоатация на съдовете, работещи под налягане /ДВ, бр.16 от 1980 г.; изм. и доп., бр.101 от 1992 г./;
- Наредба № 3 за ползване на преносими стълби /ДВ, бр.28 от 1976 г./.
- * Наредба № 3 за контрол и приемане на бетонни и стоманобетонни конструкции /БСА, бр.2 от 1995 г./
- * Наредба № 2 за противопожарните строително-технически норми /от печатана от МВР и МТРС, заедно с Противопожарните строително-технически норми, в специализирано издание на БСК, С, 1994 г./
- * Наредба № 41 за единните правила за осигуряване на здравословни условия на труд /ДВ, бр.100 от 1995 г./
- * Правилник за регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр.37 от

1966 г./

Техническият ръководител /Координатор по безопасност и здрав/следва да разработи инструкциите по безопасност и здраве за съответните специалности и стриктно следи за:

- присъствените книги на обекта.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. При изпълнение на строителните работи, се спазват изискванията за опазване на околната среда според международния стандарт ISO 14001:2004, по който дружествата от сдружението са сертифицирани, както следва:

- при изпълнение на почистване и изкопни работи - изкопаната пръст и растителните отпадъци ежедневно ще се извозват на депо определено от Възложителя;
- при изпълнение на всички изкопни работи - изкопите ще се сигнализират и оградят с предпазна лента;
- разбъркването на смеси и разтвори ще се извършва в предварително приготвени съдове и корита на обекта;
- при изпълнение на строително-монтажните работи изпълнителят стриктно спазва нормативните актове по опазване на околната среда и разпоредбите на закона за управление на отпадъците обн. ДВ /86/03 в Р.България;
- след приключване (завършване) на консервационно-реставрационните и строително-монтажните работи изпълнителят предава строителната площадка и прилежащи площи почистени от строителни материали и отпадъци.

Със своята политика и в стремежа си да отговори на всички нови изисквания, обединението съблюдава съхраняването на природата в зоните на строителство и експлоатация, следи за осигуряването на екологичната безопасност и техническа надеждност по време на строителството, транспорта и монтажа на различни обекти, по които работи. В тази връзка следва да се отбележи, че фирмите от дружеството са сертифицирана по ISO 14001: 2009 и имат надеждно работеща система по опазване на околната среда.

Опазването на околната среда е дейност, която е насочена към предотвратяване на увреждане на околната среда, нейното запазване, възстановяване и подобряване.

Мерките по опазването на околната среда по време на строителството на даден обект, са едни от важните приоритети на сдружението, а именно:

- територията на строителната площадка ще се почиства от строителни отпадъци в края на всяка работна смяна;
- отпадъците ще се съберат в контейнери, които ще се разполагат на местата за складиране определени в Плана по безопасност и здраве. Няма да се допуска складирането и съхранението им извън определените за целта места;
- създаване на подходящ режим на извозване на различните видове отпадъци;
- стриктно с спазване на изискванията на законодателството, действащите стандарти, норми и правила по околна среда;
- съблюдаване стриктно на строително-монтажния режим, който ще позволи съхраняване и опазване на екосистемите в района на работа;
- контрол върху дейностите по опазване на околната среда;
- осигуряване на безопасна експлоатация на строителните материали и техники;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на персонала.

Характера на извършваните КРР и СМР не предполагат възникване на обстоятелства, които могат да доведат до риск за здравето и безопасността на значителен брой от работещите по реализиране на проекта;

Развиващите се технологии и бързото им навлизане в областта на строителството, дават възможност сериозно да се съблюдава безопасността на извършваните строително-монтажни и ремонтни дейности, да се гарантира опазването на околната среда в районите на строителните дейности и съблюдаването на безопасността на труда на служители на фирмите.

2. Документация, която ще бъде съставяна на обекта

Изпълнителят стриктно спазва изискванията на всички нормативни актове и документи - ПИПСМР, ЗБУТ и др. действащи в страната.

При изпълнение на строително-монтажните работи и консервационно-реставрационните работи задължително:

- осигурява достъп за извършване проверки на място, включително взема проби от вложените материали за изпитване, извършва замервания, прави снимков материал на изпълнените СМР и КРР, съставя цялата документация;
- изпълнява мерките и препоръките, съдържащи се в докладите от проверки на място;
- докладва на възложителя за възникнали нередности;
- възстановява без възражение суми по нередности, заедно с дължимата лихва и други неправомерно получени средства;
- информира възложителя за възникнали проблеми при изпълнение на проекта и за предприетите мерки за тяхното решаване;
- спазва изискванията на националното законодателство;
- спазва изискванията за съхраняване на документацията и размножаването ѝ по проекта;
- изготвя месечни доклади за текущо изпълнение на СМР и КРР и ги представя на Възложителя;
- съставя актове за скрити работи;
- съставя екзекутивни чертежи при необходимост;
- води дневник при извършване на видовете работи;
- строителните материали и продукти, които се влагат в изпълнение на КРР и СМР се придружават с декларации за съответствие.
- спазва изискванията за изпълнение на мерките за информация и публичност при изпълнение на дейностите;
- съхранява всички документи по изпълнението на поръчката за срок и при условията на подписаният договор;
- гаранционните срокове на изпълнените видове СМР се определят съгласно Наредба № 2/31.07.2003 / на МРРБ;
- влага материали и изделия, отговарящи на изискванията на действащите БДС, ЕО и отраслови нормали;
- представя всички декларации за произход и съответствие на материалите, удостоверяващи прилагането на утвърдени стандарти.
- почистване на строителната площадка.

3. След приключване на консервационно-реставрационните /КРР/ и строително-монтажните работи /СМР/ и преди организиране на процедурата за предаване на обектите, строителната площадка ще бъде изчистена и околното пространство възстановено /приведено в проектния вид/.

Изпълнителят извършва всички изисквани от нормативната уредба изпитвания на инсталации, уредби и елементи по време на строителството.

4. Основни приоритети при управлението на отпадъците са:
- 4.1. Предотвратяване образуването на отпадъци;
  - 4.2. Оползотворяване на отпадъците чрез извличане на вторични суровини;
  - 4.3. Окончателно обезвреждане на отпадъците;
5. Основни мерки за осъществяването на управлението;
- 5.1. Своевременно почистване на терена;
  - 5.2. Подобряване на отчетността;
  - 5.3. Засилване на текущия и превантивния контрол
  - 5.4. Създаване на системи за рециклиране
  - 5.5. Въвеждане на строителни стандарти
6. Дружествата от сдружение имат въведени системи:
- а/ за управление на здравето и безопасността при работа – **OHSAS 18001:2007;**
  - б/ за управление по отношение на околната среда – **ISO 14001:2004;**
  - в/ за управление на качеството – **ISO 9001:2008.**

Проектант на обекта: арх.Никола С.Николов
Email: nik_sim_nik@abv.bg
SM- 0899-804-781

гр.Бургас 03 февруари 2016 год.

ВЪВЕДЕНИЕ

НАБ

2016

АВТОПОДСОБНОСТ

НИКОЛАЙ С. НИКОЛОВ

076

„КОСТОВ И СИНОВ“ АД

СТРОИТЕЛЕН И ПОД-

ЛИЦЕНЗ АК-000034 от 14.05.2014

ПРОЕКТЪТ ОТГОВАРЯ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОИТЕЛИТЕ

Дата 03/2016